

Дело C-33/22**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

14 януари 2022 г.

Запитваща юрисдикция: Verwaltungsgerichtshof (Върховен административен съд)
(Австрия)**Дата на акта за преюдициално запитване:**

14 декември 2021 г.

Жалбоподател в производството по ревизионно обжалване:Österreichische Datenschutzbehörde [Австрийски орган за защита
на данните]**Заинтересовани лица:**

1. W K, 2. председателят на Националния съвет

Предмет на главното производствоАнкетна комисия — Защита на личните данни — Парламентарна дейност —
Разделение на властите — Приложимост на Общия регламент относно
защитата на данните (ОРЗД) — Надзорен орган — Жалба във връзка със
защитата на данни**Предмет и правно основание на преюдициалното запитване**

Тълкуване на правото на Съюза, член 267 ДФЕС

Преюдициални въпросиПопадат ли в приложното поле на правото на Съюза по смисъла на член 16,
параграф 2, първо изречение от ДФЕС — независимо от предмета на
разследване — дейности на назначена от парламента на държава членка

анкетна комисия, които тя извършва, като упражнява правото си на контрол върху изпълнителната власт, така че към обработването на лични данни, извършвано от парламентарна анкетна комисия на държава членка, да е приложим Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните, ОРЗД)?

При утвърдителен отговор на първия въпрос:

2. Попадат ли в приложното поле на изключението по член 2, параграф 2, буква а) от ОРЗД дейности на назначена от парламента на държава членка анкетна комисия, които тя извършва, като упражнява правото си на контрол върху изпълнителната власт, в случай че тази комисия действа като полицейски орган за защита на държавата и следователно предметът на нейното разследване са дейности, свързани със защитата на националната сигурност по смисъла на съображение 16 от ОРЗД?

При отрицателен отговор на втория въпрос:

3. Ако — както е в настоящия случай — дадена държава членка е създадала само един надзорен орган съгласно член 51, параграф 1 от ОРЗД, произтича ли неговата компетентност да разглежда жалби по смисъла на член 77, параграф 1 във връзка с член 55, параграф 1 от ОРЗД пряко от самия Общ регламент за защита на данните?

Посочени разпоредби от правото на Съюза

Договор за функционирането на Европейския съюз

Директива 95/46 на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 година за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 17, стр. 10, отменена с Регламент [ЕС] 2016/679)

Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните, наричан по-нататък „ОРЗД“)

Посочени разпоредби на националното право

Bundes-Verfassungsgesetz (Федерален конституционен закон, наричан по-нататък „B-VG“), член 24, член 53, параграф 1, член 56, параграф 1, член 138, параграф 1, точка 7

Bundesgesetz zum Schutz natürlicher Personen bei der Verarbeitung personenbezogener Daten (Datenschutzgesetz, Федерален закон за защита на физическите лица при обработването на лични данни, наричан по-нататък „DSG“), член 1, параграф 1, член 4, параграф 1, член 18, параграф 1, член 24, параграф 1

Кратко изложение на фактите и на производството

- 1 На 20 април 2018 г. Националният съвет назначава на основание на член 53, параграф 1 от B-VG анкетната комисия за политическо влияние върху Bundesamt für Verfassungsschutz und Terrorismusbekämpfung (Федералната служба за защита на конституцията и борба с тероризма) (по-нататък „Анкетната комисия BVT“).
- 2 На 19 септември 2018 г. Анкетната комисия BVT провежда в присъствието на журналисти разпит на първото заинтересовано лице като лице, което предоставя информация. В стенографския протокол от разпита, публикуван на уебсайта на австрийския парламент, се съдържат пълното име и фамилия на лицето. С жалба до органа за защита на данните от 2 април 2019 г. първото заинтересовано лице иска да се установи, че публикуването на протокола с неговото пълно име представлява нарушение на ОРЗД и на член 1 от DSGVO. То твърди, че работи като следовател под прикритие и че публикуването на неговото име въпреки несъгласието му нарушава основното му право на защита на личните данни и правото му на изтриване на незаконно обработени данни.
- 3 Органът за защита на данните отхвърля жалбата с решение от 18 септември 2019 г. В мотивите се изтъква, че макар ОРЗД да не отрича надзора от страна на надзорните органи по защита на данните върху законодателните органи, на европейския правен ред е присъщо разделението на властите, поради което административната власт не може да упражнява контрол върху законодателната власт. Анкетната комисия BVT била орган към законодателната власт и като такава не попадала в компетентността на органа за защита на данните.
- 4 Първото заинтересовано лице обжалва това решение пред Bundesverwaltungsgericht (Федералния административен съд). Съдът отменя решението на органа за защита на данните, като в обобщение посочва, че нито Общият регламент за защита на данните, нито Законът за защита на данните не предвиждат изключения по отношение на компетентността на органа за защита на данните да упражнява контрол съответствието на

обработването на лични данни в областта на законодателството. Изключението по член 55 от ОРЗД за съдилищата при изпълнение на съдебните им функции не може да се генерализира, поради което трябва да се приеме, че надзорните органи за защита на данните разполагат с неограничена компетентност по отношение на всички други независими институции, включително парламентарните анкетни комисии. В член 77 от ОРЗД е предвидена ефективна правна защита в приложното поле на регламента, която следва да даде възможност на всеки субект на данни да се защити срещу нарушения на правата, гарантирани от регламента.

- 5 Органът за защита на данните подава ревизионна жалба до Verwaltungsgerichtshof (Върховния административен съд) срещу решението на Bundesverwaltungsgericht (Федералния административен съд).

Кратко представяне на мотивите на преюдициалното запитване

По първия въпрос

- 6 Първото заинтересовано лице счита, че публикуването на протокола от разпита му пред Анкетната комисия BVT, в който се съдържа неговото пълно име, нарушава основното му право на защита на личните данни. Публикуването по принцип представлява „обработване“ на лични данни по смисъла на ОРЗД. Въпросът е дали това обработване по член 2, параграф 2, буква а) от ОРЗД е изключено от приложното поле на член 2, параграф 1 от ОРЗД.
- 7 Bundesverwaltungsgericht (Федералният административен съд) приема, че ОРЗД се прилага по отношение на законодателни актове (например на парламентарни анкетни комисии), тъй като материалното приложно поле е така замислено, че да обхваща всички дейности по обработване на данни. Законодателната функция на държавата не е изключена от приложното поле на ОРЗД. Изключението по член 2, параграф 2, буква а) от ОРЗД трябва да се тълкува в много тесен смисъл и се отнася само до националната сигурност.
- 8 Органът за защита на данните се позовава на решението на Съда от 9 юли 2020 г., Land Hessen, C-272/19, EU:C:2020:535, но оспорва своята компетентност, като се позовава на принципа на разделение на властите, който изключва контрола върху законодателството от страна на изпълнителните органи.
- 9 По дело C-272/19 Съдът приема, „че доколкото комисия по петиции на парламент на федерална провинция на държава членка сама или съвместно с други определя целите и средствата за обработването на лични данни, тази комисия трябва да се квалифицира като „администратор“ по смисъла на

[член 4, точка 7 от ОРЗД], поради което извършването от нея обработване на лични данни попада в приложното поле на посочения регламент“.

- 10 Първото заинтересовано лице приема, че е налице приложимост на ОРЗД, докато второто заинтересовано лице я отрича.
- 11 Анкетни комисии, които се назначават от Националния съвет, изпълняват контролната и законодателната функция, възложена на законодателния орган съгласно конституцията на Австрия. Задачата на парламентарните анкетни комисии е да контролират законодателния орган и поради това те принадлежат организационно и функционално към законодателната власт. Всяка от тези комисии разследва конкретен приключил процес от областта на изпълнителната власт, което позволява разкриването на процеси за политически цели.
- 12 Лице, което предоставя информация, може да подаде жалба до Verfassungsgerichtshof (Конституционния съд) във връзка с твърдяно нарушение на законодателството за защита на личните данни срещу решение на анкетна комисия да публикува протокол от негов разпит. Задачата на този съд се свежда до преценката дали конкретното поведение, срещу което е насочена жалбата, нарушава конкретните, посочени от жалбоподателя права, свързани с личността.
- 13 Като се има предвид решението на Съда от 9 юли 2020 г. (Land Hessen, C-272/19, EU:C:2020:535) и цитираната в него съдебна практика относно Директива 95/46/ЕО, приложимостта на разпоредбите за защита на данните не налага обработването на лични данни да се извършва конкретно за цели, предвидени в правото на Съюза, да е трансгранично или да засяга пряко свободното движение между държавите членки. Приложимостта на ОРЗД може да бъде изключена само ако е налице някоя от конкретните хипотези за изключване, предвидени в член 2, параграф 2, букви а)–г) от този регламент.
- 14 Според практиката на Съда на Европейския съюз член 2, параграф 2, буква а) от ОРЗД трябва да се тълкува в тесен смисъл. В светлината на съображение 16 от Регламента той трябва да се разбира в смисъл, че приложението му се изключва само ако обработване на лични данни се извършва от публични органи в хода на дейност, предназначена за гарантиране на националната сигурност или в хода на дейност от същата категория. Това са по-специално дейности, насочени към защитата на основните функции на държавата и основните интереси на обществото.
- 15 За разлика от решение C-272/19 обаче, което се отнася до Комисия по петициите на парламента на провинция Хесен, анкетни комисии, назначени от Националния съвет, допринасят не само косвено за парламентарната дейност, но като контролни органи засягат и нейните основни аспекти. Те осъществяват политическия контрол, съответно разкриването за

политически цели. Изводите в решението по дело C-272/19 сами по себе си поначало не отричат приложимостта на изключението спрямо обработването на данни, свързано с основните аспекти на парламентарната дейност. Напротив, може да се твърди, че дейностите по парламентарен контрол по принцип имат за цел да защитават както основните функции на държавата, така и основните интереси на обществото, към което е насочен член 2, параграф 2, буква а) от ОРЗД.

- 16 В правото на Съюза липсват ясни разпоредби, които да уреждат парламентарната дейност в държавите членки. Правната рамка на тази дейност произтича от съответните национални разпоредби. Обстоятелството, че според решението по дело C-272/19 не е предвидено общо изключение по отношение на парламентарните дейности, не означава, че поне някои парламентарни дейности не попадат в приложното поле на изключението по член 2, параграф 2 буква а) от ОРЗД.
- 17 Принципът на разделение на властите е присъщ както на правото на Съюза, така и на националното право. Действително член 55, параграф 3 от ОРЗД изключва от компетентността на надзорния орган само надзора на дейностите по обработване, извършвани от съдилищата при изпълнение на съдебните им функции. Това обаче може да означава, че съгласно член 2, параграф 2, буква а) основните аспекти на парламентарната дейност са изключени от приложното поле на ОРЗД, тъй като в противен случай те би трябвало да бъдат взети предвид и в член 55, параграф 3.
- 18 Ето защо запитващата юрисдикция иска да установи дали основните аспекти на парламентарната дейност, каквито са например законодателните процеси или парламентарният контрол, попадат в приложното поле на член 16, параграф 2 ДФЕС и следователно съгласно член 2, параграф 2, буква а) в материалното приложно поле на ОРЗД съгласно член 2, параграф 1 от ОРЗД.

По втория въпрос

- 19 Предмет на разследването на Анкетната комисия BVT е било подозрението за съгласувано, политически мотивирано упражняване на влияние върху изпълнението на задачите на BVT (Bundesamt für Verfassungsschutz und Terrorismusbekämpfung, Федерална служба за защита на конституцията и борба с тероризма) от страна на нейните представителни органи, други (висши) служители, както и служители на политическите служби на BМI (Bundesministerium für Inneres, Федерално министерство на вътрешните работи), включително предполагаеми нарушения на правни разпоредби в областта на изпълнителната власт...“.
- 20 Федералната служба за защита на конституцията и борба с тероризма (BVT; от 1 декември 2021 г.: Дирекция за държавна сигурност и разузнаване, DSN) действа като полицейски орган за защита на държавата, като по-конкретно защитава конституционните институции и тяхната способност за ефективни

действия. В това отношение задълженията на този орган включват „дейности в областта на националната сигурност“ по смисъла на съображение 16 от ОРЗД. Следователно предметът на разследване на Анкетната комисия BVT обхваща дейности в областта на националната сигурност, които са извън приложното поле на правото на Съюза, и поради това съгласно член 2, параграф 2, буква а) от ОРЗД са изключени от материалния обхват на този регламент.

- 21 Според решението на Съда от 6 октомври 2020 г., *La Quadrature du Net* и др. (С-511/18, С-512/18 и С-520/18, EU:C:2020:791, т. 101) „обработването на данни, отнасящи се до обществената сигурност, отбраната [и] държавната сигурност“ остава извън приложното поле на [Директива 95/46/ЕО] по общ начин, „без да [се] въвежда разграничение, свързано със субекта, осъществяващ обработването на съответните данни“. Следователно определянето на изключените дейности се извършва съобразно целта.
- 22 Доколкото дейностите по парламентарен контрол на анкетна комисия по принцип попадат в приложното поле на правото на Съюза, възниква въпросът дали тези дейности са изключени от приложното поле на ОРЗД поне когато предметът на разследването се отнася до изпълнителни дейности, които не попадат в приложното поле на правото на Съюза.

По третия въпрос

- 23 Органът за защита на данните е единственият национален надзорен орган в Австрия по смисъла на ОРЗД. Ако ОРЗД е приложим по отношение на дейностите по парламентарен контрол, неговата компетентност като единствен национален надзорен орган за законодателни актове трябва да е закрепена в конституцията въз основа на конституционния принцип на разделение на изпълнителната и законодателната власт. Досега това не се е случило.
- 24 Въпреки това всеки национален съд като орган на държавата членка е длъжен да прилага изцяло пряко приложимото право на Съюза и да защитава предоставените от него права.
- 25 При утвърдителен отговор на първия и отрицателен отговор на втория въпрос запитващата юрисдикция иска да установи дали компетентността на органа за защита на данните като единствен надзорен орган, създаден в Австрия съгласно ОРЗД, да разглежда жалби, които съгласно член 77 от ОРЗД има право да подава всеки субект на данни, произтича пряко от самото право на Съюза.
- 26 Доколкото компетентността на органа за защита на данните като единствен надзорен орган, създаден в Австрия съгласно член 51 от ОРЗД, да разглежда жалби по смисъла на член 77, параграф 1 от ОРЗД произтича пряко от ОРЗД, то не би трябвало да е от значение обстоятелството, че компетентността на

органа за защита на данните по жалби относно твърдени нарушения на Общия регламент за защита на данните при обработване на лични данни в хода на парламентарния контрол не е закрепено в конституцията. От това обаче следва, че членове 51 и 77 от ОРЗД трябва да са приложими към дейността по парламентарен контрол като такава и конкретно в настоящия случай на Анкетната комисия BVT. Ето защо тези въпроси са от значение за решаването на висящото производство по ревизионно обжалване.

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ